

Rådets konklusioner af 11. maj 2010 om kompetencer til støtte for livslang læring og initiativet »nye kvalifikationer til nye job«

(2010/C 135/03)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM FØLGENDE

1. Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. december 2006 om nøglekompetencer for livslang læring ⁽¹⁾, som skal sikre, at grundlæggende almen uddannelse og erhvervsuddannelse giver alle unge mulighed for at udvikle nøglekompetencerne i et sådant omfang, at de er rustet til yderligere uddannelse og arbejdslivet, og som sikrer, at voksne kan udvikle og opdatere deres nøglekompetencer gennem hele livet.
2. Rådets resolution af 15. november 2007 om de nye kvalifikationer til nye job ⁽²⁾ og Rådets konklusioner af 9. marts 2009 om nye kvalifikationer til nye job — om at foregribe og matche kvalifikationsbehovet på arbejdsmarkedet ⁽³⁾, der sætter fokus på at gøre folk bedre rustet til nye job i viden-samfundet, og som erkender, at kravene til kvalifikationer og kompetence vil vokse betydeligt i alle former for beskæftigelse og på alle niveauer, og at arbejdsgiverne i stigende grad efterspørger tværfaglige nøglekompetencer.
3. Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 23. april 2008 om etablering af den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF) for livslang læring ⁽⁴⁾, der tilskynder til, at man i stedet for som hidtil at lægge vægt på »læringsinput« — såsom læringens varighed eller institutionstype — anvender en fremgangsmåde baseret på »læringsresultater« — dvs., hvad en studerende ved, forstår og er i stand til at udføre.
4. Konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 22. maj 2008, om fremme af kreativitet og innovation gennem uddannelse og erhvervsuddannelse ⁽⁵⁾, der understreger betydningen af rammen for nøglekompetencer med henblik på at udvikle kreativitet og innovation, og som har ført til Manifestet om kreativitet og innovation i Europa, som ambassadørerne har fremlagt med henblik på det europæiske år for kreativitet og innovation (2009).
5. Rådets konklusioner af 22. maj 2008 om voksenuddannelse ⁽⁶⁾, der fremhæver betydningen af voksenuddannelse som en nøglekomponent for livslang læring.
6. Konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 21. november 2008, om forberedelse af unge til det 21. århundrede ⁽⁷⁾, hvori det fremhæves, at det med henblik på en samlet tilgang til kompetenceudvikling på grundlag af »Nøglekompetencer for livslang læring — en europæisk referenceramme« er nødvendigt med en større indsats for at forbedre læsefærdigheden og andre grundlæggende færdigheder.
7. Konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 21. november 2008, om de fremtidige prioriteter inden for et styrket europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse (EUD) ⁽⁸⁾, hvori det understreges, at fremme af kreativitet og innovation er af særlig vigtighed for EUD, og at for at opnå dette bør man aktivt fremme erhvervsuddannelsen af nøglekompetencer med hensyn til livslang læring. Konklusionerne tager også sigte på at styrke forbindelserne mellem EUD og arbejdsmarkedet ved at fokusere på job og kvalifikationer.
8. Konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 12. maj 2009, om styrkelse af partnerskaber mellem uddannelses- og erhvervsuddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedets parter, særlig arbejdsgivere, i forbindelse med livslang læring ⁽⁹⁾, hvori det anbefales, at alle niveauer i uddannelses- og erhvervsuddannelsesinstitutioner er tilstrækkeligt opmærksomme på erhvervsuddannelsen af tværfaglige nøglekompetencer, som er til gavn i arbejdslivet.
9. Rådets konklusioner af 26. november 2009 om læreres og skolelederes faglige udvikling ⁽¹⁰⁾, hvori det anerkendes, at kravene til lærere nødvendiggør nye tilgange, og at lærerne er nødt til at påtage sig et større ansvar for at opdatere og udvikle deres egne kundskaber og færdigheder.
10. Konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 26. november 2009 om udvikling af uddannelsessystemernes rolle i en fuldt fungerende videntrekant ⁽¹¹⁾, hvori uddannelsesinstitutionerne opfordres til at sikre, at læseplaner og undervisnings- og eksaminationsmetoder på alle uddannelsesniveauer inddrager og skaber kreativitet, innovation og iværksætterkultur.

⁽¹⁾ EUT L 394 af 30.12.2006, s. 10.

⁽²⁾ EUT C 290 af 4.12.2007, s. 1.

⁽³⁾ Dok. 6479/09.

⁽⁴⁾ EUT C 111 af 6.5.2008, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT C 141 af 7.6.2008, s. 17.

⁽⁶⁾ EUT C 140 af 6.6.2008, s. 10.

⁽⁷⁾ EUT C 319 af 13.12.2008, s. 20.

⁽⁸⁾ EUT C 18 af 24.1.2009, s. 6.

⁽⁹⁾ Dok. 9876/09.

⁽¹⁰⁾ EUT C 302 af 12.12.2009, s. 6.

⁽¹¹⁾ EUT C 302 af 12.12.2009, s. 3.

OG SOM ISÆR MINDER OM

Rådets konklusioner af 12. maj 2009 om en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (»ET 2020«) ⁽¹⁾, som foreskriver en fremgangsmåde til at tackle udfordringerne i forbindelse med en fuldstændig gennemførelse af nøglekompetencer og til at forbedre uddannelsernes åbenhed og relevans, bl.a. via fastlæggelse af prioriterede arbejdsområder i arbejds cyklussen 2009-2011, en eventuel udarbejdelse af et benchmark for beskæftigelsesegnethed og tilpasning af det sammenhængende sæt indikatorer med særlig opmærksomhed på områderne kreativitet, innovation og iværksætterkultur.

SOM ER BEVIDST OM FØLGENDE UDFORDRINGER

1. Den nuværende økonomiske krise kombineret med de hurtige sociale, teknologiske og demografiske forandringer understreger, hvor ovenud vigtigt det er at sikre, at alle mennesker, navnlig de unge — i kraft af livslang uddannelse af høj kvalitet samt øget mobilitet — erhverver et stærkt sæt kompetencer.

2. At erhverve kompetencer og udvikle dem yderligere er altafgørende for at forbedre ens beskæftigelsesudsigter og bidrager til personlig tilfredsstillelse, social samhørighed og aktivt medborgerskab, da man derved viser, at man er i stand til at handle og selv stå for tilrettelæggelsen i komplekse, foranderlige og uforudsigelige sammenhænge. Som det fremgår af henstillingen om nøglekompetencer er en kompetent person i stand til at kombinere viden, kvalifikationer og holdninger og til at anvende og udnytte tidligere læring (hvad enten det drejer sig om formel, ikke-formel eller uformel læring) i nye situationer.

3. I Rådets og Kommissionens fælles situationsrapport 2010 om gennemførelsen af arbejdsprogrammet for »uddannelse og erhvervsuddannelse 2010« erkendes følgende:

— Mange lande er i gang med at reformere læseplanerne eksplicit på grundlag af rammen for nøglekompetencer, især inden for skolesektoren, men det er nødvendigt at udvikle og gennemføre innovative fremgangsmåder for undervisning og læring på et mere bredt grundlag for at sikre, at alle borgere har adgang til mulighed for livslang læring af en høj kvalitet.

— Det er især nødvendigt at styrke de kompetencer, der kræves for at deltage i efteruddannelse og for at komme ind på arbejdsmarkedet, og ofte er der en tæt indbyrdes sammenhæng. Dette betyder, at strategien med nøglekompetencer skal videreudvikles ud over skolesektoren, inden for voksenuddannelse og erhvervsuddannelse (EUD) i tilknytning til Københavnprocessen, og at det skal sikres, at resultaterne i de videregående uddannelser er mere relevante i forhold til behovene på arbejdsmarkedet. Det betyder også, at der skal udvikles metoder til evaluering og registrering af tværfaglige

nøglekompetencer, der defineres som bl.a. læringskompetence, sociale kompetencer og medborgerkompetencer, initiativ og iværksætterånd, samt kulturel bevidsthed og udtryksevne ⁽²⁾ — som er relevante for adgang til arbejde og efteruddannelse.

— Der skal udvikles et »fælles sprog«, som bringer undervisningsverdenen og arbejdsverdenen sammen, for at gøre det lettere for borgere og arbejdsgivere at se, hvordan kompetencer og læringsresultater er relevante for arbejdsopgaver og erhverv. Dette ville yderligere lette borgernes arbejdsmæssige og geografiske mobilitet.

— For at styrke borgernes kompetencer og således give dem bedre muligheder i fremtiden er det også nødvendigt, at uddannelsessystemerne gøres mere åbne og bliver mere relevante for verden udenfor.

SOM UNDERSTREGER FØLGENDE

— Ovennævnte udfordringer kræver tiltag på både europæisk og nationalt plan som led i de prioriterede arbejdsområder, der specifikt er planlagt i den første arbejds cyklus for ET 2020 (2009-2011). Fremgangsmåden med nøglekompetencer skal gennemføres fuldt ud inden for skolesektoren, især for at støtte erhvervsuddannelsen af nøglekompetencer og læringsresultater af kvalitet blandt dem, der har risiko for utilstrækkelig uddannelse og social udstødelse. Der skal ske en udvikling af undervisnings- og evalueringsmetoderne, og der skal ydes støtte til faglig grund- og videreuddannelse af alle lærere, undervisere og skoleledere i overensstemmelse med den kompetencebaserede fremgangsmåde.

— Der er dog nu også behov for at præcisere og overveje en udvikling af forbindelsen mellem de forskellige eksisterende europæiske initiativer, der skal styrke borgernes kompetencer og sætte mere fokus på læringsresultater, samt for at sikre en konsekvent fremgangsmåde på dette område. Denne fremgangsmåde bør bygge på de fremskridt, der er gjort med hensyn til at gennemføre både henstillingen om nøglekompetencer og den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF), og den bør sammenkoble disse med erhvervsuddannelse af kompetencer og læringsresultater inden for alle relevante rammer og på alle niveauer. Den bør desuden tage sigte på en systematisk forbedring og styrkelse af erhvervsuddannelsen af kompetencer både inden for uddannelse og på arbejdspladsen.

UNDERSTREGER DERFOR BETYDNINGEN AF EN INDSATS PÅ FØLGENDE OMRÅDER

— Der skal gøres en indsats for at vise, hvordan nøglekompetencer er relevante på alle uddannelsesniveauer og i alle livsfaser og -situationer. Foruden støtte til gennemførelse af nøglekompetencer på alle de områder, der er identificeret i henstillingen fra 2006, bør der også lægges vægt på at udnytte henstillingen bedst muligt til at støtte livslang læring efter afslutning af den obligatoriske skolegang.

⁽¹⁾ EUT C 119 af 28.5.2009, s. 2.

⁽²⁾ EUT L 394 af 30.12.2006, s. 10, og EUT C 119 af 28.5.2009, s. 4.

- Der skal gøres mere for at støtte erhvervelse, opdatering og videreudvikling af alle nøglekompetencerne inden for erhvervsuddannelse og voksenuddannelse.
 - Med henblik på at udstyre de studerende med de kvalifikationer og kompetencer, der kræves på arbejdsmarkedet, og dermed øge beskæftigelsesegnetheden bør opdatering, erhvervelse og videreudvikling af nøglekompetencer også være en prioritet inden for videregående uddannelse. Det er især vigtigt, at de højere uddannelsesinstitutioner giver passende muligheder for, at de studerende udvikler en evne til at kommunikere på fremmedsprog såvel som et stærkt sæt tværfaglige nøglekompetencer, da disse er en forudsætning for at kunne tilegne sig andre kvalifikationer, tilpasse sig til forskellige arbejdsmiljøer og blive aktive borgere.
 - Udformning af læseplaner, undervisning, evaluering og læringsmiljøer bør konsekvent baseres på læringsresultater — dvs. den viden og de kvalifikationer og kompetencer, som de studerende skal erhverve. Der bør lægges særlig vægt på de tværfaglige nøglekompetencer, der kræver tværfaglige og innovative metoder. For at gennemføre overgangen til en kompetencebaseret fremgangsmåde bør der også gøres en indsats for at sikre, at lærere, undervisere og skoleledere er i stand til at påtage sig de nye roller, som en sådan fremgangsmåde indebærer. Denne proces kan understøttes gennem styrkede partnerskaber mellem uddannelses- og erhvervsuddannelsesinstitutioner og verden udenfor, især arbejdsverdenen.
 - Der skal også gøres mere for at sikre en passende evaluering, registrering og dokumentation af kompetencer, som borgerne gennem hele livet har tilegnet sig i formelle, ikke-formelle og uformelle læringsmiljøer med henblik på beskæftigelse og adgang til videreuddannelse samt aktiv deltagelse i samfundet. Fleksible uddannelsesforløb kan forbedre borgernes beskæftigelsesmuligheder samt lette identificeringen af deres ændrede kompetencer og fremtidige læringsbehov. Redskaberne til identificering og registrering af kompetencer kan forbedres, hvis alle interessenter både inden for uddannelse og på arbejdsmarkedet kan tilslutte sig en standardiseret terminologi og klassificeringsmetode.
- CEDEFOP's ekspertise og fortsatte støtte bør dette omfatte større hensyntagen til tværfaglige nøglekompetencer i forbindelse med læseplaner, evaluering og kvalifikationer, at kreativitet og innovation fremmes ved udarbejdelse af specifikke undervisnings- og læringsmetoder, og udvikling af partnerskaber mellem uddannelsesudbydere, erhvervslivet og civilsamfundet
- at støtte alle læreres, underviseres og skolelederes grunduddannelse og løbende faglige udvikling inden for både almen uddannelse og erhvervsuddannelse bl.a. for at sætte dem i stand til at påtage sig de nye roller, som den kompetencebaserede fremgangsmåde indebærer
 - at begynde at klarlægge, hvordan nøglekompetencer til stadighed kan udvikles og tilpasses til de udfordringer, som den enkelte står over for i hele sit lærings- og arbejdsliv, ved bl.a. at se på og udvikle evalueringen af nøglekompetencer på forskellige uddannelsesniveauer. Det bør navnlig overvejes, om der bør etableres en forbindelse mellem de referenceniveauer, der bygger på læringsresultater, og som fremmes af medlemsstaternes gennemførelse af EQF, og rammen for nøglekompetencer
 - i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, de offentlige arbejdsformidlinger og andre interessenter at arbejde med at udvikle et fælles sprog — eller en standardiseret terminologi — der omfatter europæiske kvalifikationer, kompetencer og erhverv (ESCO). Dette fælles sprog skal sigte på at forbedre sammenhængen mellem de kompetencer, der erhverves ved læringsprocesserne, og behovene i de forskellige erhverv og på arbejdsmarkedet og dermed bringe uddannelsesverdenen og arbejdsverdenen sammen. Det kunne både støtte og bygge på gennemførelsen af EQF ved at lette beskrivelse, kategorisering og klassificering af uddannelsesudbud, den enkeltes læringsresultater og -erfaringer samt beskæftigelsesmuligheder i forbindelse hermed. Generelt skulle det dermed blive lettere for borgerne, de offentlige arbejdsformidlinger, karrierevejlederne, vejlederne og arbejdsgiverne at se læringsresultaternes relevans i nationale kvalifikationer for arbejdsopgaver og erhverv og at anvende det fælles sprog til bedre at afstemme kvalifikationsbehovene efter arbejdsmarkedet

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL

- at støtte udvekslingen af bedste praksis og nationale initiativer på ovennævnte områder. I overensstemmelse med de arbejdsområder, der er planlagt for den første arbejds cyklus af ET 2020 (2009-2011), og med bedst mulig udnyttelse af
- i samarbejde med alle relevante interessenter yderligere at udvikle og fremme anerkendelsen af ikke-formel og uformel læring med henblik på at sætte borgerne i stand til at deltage i efteruddannelse og komme ind på arbejdsmarkedet

- at videreudvikle Europassrammen i overensstemmelse med gennemførelsen af EQF for mere effektivt at registrere og fremhæve den viden og de kvalifikationer og kompetencer, som borgerne erhverver gennem hele livet i forskellige læringsammenhænge, herunder ved at overveje udviklingen af et personligt kvalifikationspas baseret på eksisterende Europasselementer
- under hensyntagen til den store betydning af karrierevejledningsordningerne at fortsætte arbejdet med at identificere ny viden og nye kvalifikationer og kompetencer, som er nødvendige med henblik på arbejde og læring, for at støtte borgerne i deres bestræbelser på at finde og skabe

nye og bedre job og for at måle og analysere en eventuel manglende overensstemmelse mellem efterspurgte og udbudte kvalifikationer.

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL

inden udgangen af 2011 at aflægge rapport til Rådet om, hvordan den dagsorden, der opstilles i disse konklusioner, kan blive ført videre, og til at samarbejde med medlemsstaterne og relevante interessenter om dens gennemførelse i overensstemmelse med prioriteterne i Rådets konklusioner af 12. maj 2009 om en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet samt i forbindelse med *Europa 2020*-strategien.